

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Meclov, okres Domažlice

345 21 Meclov 126

Identifikátor školy: 600 065 456

Termín konání inspekce: 25. září a 1. října 2003

Čj.:	d4-1421/03-5120
Signatura:	od1ax101

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Sledovaná jednotřídní mateřská škola je součástí základní školy. Je umístěna v samostatné účelové budově v bezprostřední blízkosti této školy. Zřizovatelem je Obec Meclov se sídlem 345 21 Meclov 137. Do mateřské školy je pro školní rok 2003/2004 zapsáno 20 dětí z Meclova a šesti okolních obcí. Ke dni inspekce jich nastoupilo 17. Kapacita zařízení je 30 dětí.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY VZHLEDEM K REALIZOVANÝM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMŮM

Pedagogickou činnost v mateřské škole vykonávají dvě učitelky. Z nich jedna je kvalifikovaná pro práci v mateřské škole, druhá je vychovatelkou školní družiny a nesplňuje tedy podmínky odborné způsobilosti pro práci v předškolním zařízení.

Ředitelka školy řešila skladbu úvazků učitelek společně s jejich činností ve školní družině. Každá zabezpečuje jeden týden celodenní pedagogickou činnost v mateřské škole, druhý týden ve školní družině. Vzhledem k tomu, že obě součásti se nacházejí v jedné budově, mají učitelky možnost denního kontaktu a přenosu informací. Přesto není rozvržení úvazků optimální, neboť neumožňuje denní překrývání služeb učitelek, participaci na aktuálním tématu, realizaci individuální činnosti, nadstandardních aktivit atd.

Organizační struktura zachycená ve schématu naznačuje, že za chod mateřské školy zodpovídá jedna z učitelek. Ta má písemné pověření vydané ředitelkou školy. Písemně jsou rovněž stanoveny povinnosti a pracovní náplně všech zaměstnanců školy. Chod předškolního zařízení je dokumentován v Řádu mateřské školy, který je přístupný rodičům dětí. Jsou v něm jasné a srozumitelné informace, málo však jsou zvýrazněna práva rodičů (zejména právo účasti na programu školy). Přenos informací mezi zaměstnanci je přes výše uvedené obtíže funkční. Ředitelka školy denně navštěvuje mateřskou školu. Realizovány jsou společné pedagogické rady, jejich průběh je zaznamenáván.

Při vedení zaměstnanců uplatňuje ředitelka školy spíše liberální styl. Četnost hospitací v mateřské škole je nízká a nemá přímý vliv na kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu. Vedoucí učitelka není pověřena hospitační činností, chybí např. povinnost vzájemných hospitací obou pracovníků mateřské školy. Kontrola provozu školy je realizována pravidelně, opatření jsou přijímána bezodkladně.

Vedení školy podporuje vzdělávání pedagogů, nakupuje odbornou literaturu, umožňuje jim účast na seminářích a návštěvy jiných zařízení. Tím eliminuje handicap nequalifikovanosti a zajišťuje podmínky pro inovaci pedagogického procesu.

Hodnocení zaměstnanců provádí ředitelka školy v pravidelných intervalech, k sebehodnocení zatím nejsou pracovníci školy motivováni. Z pohospitačního rozhovoru vyplynula schopnost ředitelky ocenit práci učitelek a tím je stimulovat k profesnímu růstu.

Posouzením personálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti byla tato oblast hodnocena jako dobrá.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY VZHLEDEM K REALIZOVANÝM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMŮM

Prostory mateřské školy jsou pro daný počet dětí dostatečně velké, světlé, přiměřeně vytápěné. Jsou vybavené starším, dosud funkčním, ale již málo estetickým nábytkem. Nízké židličky a stolky neodpovídají požadavkům na optimální výšku nábytku pro nejstarší věkovou skupinu. Prostorná zahrada přiléhající k mateřské škole je skromně vybavena rovněž zastaralými kovovými průlezkami.

Pomůcky pro práci s dětmi, hračky a tvořivý materiál jsou k dispozici v dostatečném množství. Hračky jsou uloženy převážně v uzavřených skříňkách. Děti nemají na očích vkusné a neotřelé, ke hře stimulující prvky. Zejména koutky pro námětovou hru jsou chudě vybaveny a působí nepodnětně. V interiéru třídy není otevřená knihovna. Celkově strohé herní prostředí nezútulňuje ani výzdoba třídy. Ta je převážně komerční, nekonceptní. Zcela chybí jinde běžně viděné množství dětských prací, výrobků z přírodnin nebo pestrých látkových prvků. Podobně neestetické prostředí je i na hygienickém zařízení. Naopak šatna a částečně i chodba, kde jsou vystaveny výtvary dětí, působí pozitivním a útulným dojmem.

Ředitelka školy má plánovanou postupnou rekonstrukci vybavení mateřské školy. Vzhledem k rozsáhlým investičním akcím, které byly provedeny (výměna topení, oprava střeš), však zatím nenachází u zřizovatele finanční podporu.

Vybavení mateřské školy umožňuje realizovat zvolený vzdělávací program. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem byly materiálně-technické podmínky hodnoceny jako vyhovující.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Výchovně-vzdělávací program mateřské školy vychází z doporučeného Rámcového vzdělávacího programu. Stanovuje dlouhodobé a krátkodobé cíle a nastiňuje témata a podtémata jejich realizace. Program nemá zatím charakter tzv. projektu, není založen na provázanosti motivací, příběhu, na kterém je téma postaveno. Řada vytčených úkolů má didaktický charakter, potlačen je tak princip prožitku dítěte jako centra plánování. Pozitivní je skladba neotřelých témat a nabídka konkrétních činností.

Pedagogické záměry mateřské školy jsou běžné, nejsou zde zavedeny specifické či alternativní vzdělávací přístupy.

Výchovně-vzdělávací program mateřské školy je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

V předškolním zařízení je řádně a na předepsaných tiskopisech vedena povinná dokumentace. Přehled výchovné práce zřetelně vypovídá o naplňování zvoleného programu.

Vedení povinné dokumentace zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Kontrolní činnost v oblasti naplňování programu je nevýrazná. Zatím není vytvořen systém zpětné vazby, rozboru realizovaného tématu a zvolených vzdělávacích postupů. Analýza práce školy je prováděna ústně na pedagogických radách a dle zápisů z těchto rad má převážně charakter hodnocení výsledků dětí a realizovaných aktivit. Chybí evaluace vlastní pedagogické činnosti, individuální hledisko hodnocení výkonů dětí a zřetelné závěry pro další práci.

Systém kontroly naplňování výchovně-vzdělávacího programu je málo účinný.

Organizace režimu dne v mateřské škole je konzervativní. Uspořádání činností je statické, jednotlivé složky zatím nejsou integrovány v provázané celky. To způsobuje převahu činností řízených učitelkou nad spontánními aktivitami dětí. Rovněž tzv. režimové momenty, jako je svačina či hygiena jsou organizovány hromadně, čímž dochází k prostojům a potlačuje se tím podpora samostatnosti a zodpovědnosti dětí.

Informační systém vůči rodičům je vzhledem k malé velikosti zařízení funkční. Preferován je denní styk s rodiči, což je deklarováno i v Řádu mateřské školy. Využívány jsou také nástěnky na chodbě.

Organizace výchovně-vzdělávací práce mateřské školy umožňuje plnit daný program, není však zcela přizpůsobena vývojovým, sociálním a emocionálním potřebám dětí. Rodiče jsou informováni o činnosti předškolního zařízení.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

OPZ pedagogických pracovníků

V průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno, že chybějící odborná způsobilost jedné učitelky mateřské školy nemá negativní vliv na kvalitu výchovně-vzdělávací práce. Tato učitelka prokázala orientaci ve specifikách předškolní výchovy, ochotu intenzivně se vzdělávat, její práce byla promyšlená a efektivní.

Kvalita výchovně-vzdělávací práce nebyla snížena vlivem odborné nezpůsobilosti jedné z učitelek.

Spontánní činnosti

Ranní spontánní činnosti vycházely ze zájmu dětí a nebyly učitelkami výrazněji motivovány. Rozvinuly se převážně konstruktivní hry na koberci, v jednom případě účelně doplněné hračkami. Tím přecházela konstruktiva do námětové hry. Rozvinutá forma tohoto typu však nebyla realizována. Herní koutky nebyly využity, děti si nerozdělovaly herní role a ke hře „na něco“ nebyly stimulovány. Konstruktivní hra probíhala v partnerském a tvořivém ovzduší, děti spolupracovaly, otevřeně spolu komunikovaly. Učitelky do hry vstupovaly nenásilně a individuálně děti podporovaly.

Vlivem výše zmíněné organizace dne byly hry předčasně ukončeny. To bylo výrazné zejména první den inspekce, kdy začátek řízených činností byl narušován příchodem dětí nebo organizačními činnostmi (telefony). Děti, které přišly do mateřské školy v 8:00 prakticky neměly celé dopoledně prostor ke spontánním aktivitám, neboť krátké časové prostory pro spontánní činnost, které následovaly po svačině a před vycházkou, nemohly nahradit kompaktní a smysluplnou hru s dostatečným prostorem pro její plynulé ukončení.

Nedostatkem v psychohygieně dětí byl nerealizovaný pitný režim.

Spontánní činnosti byly hodnoceny jako vyhovující.

Řízené činnosti

Sledovány byly řízené činnosti pohybové, výtvarné a pracovní, realizované oběma pedagogickými pracovníci.

Úvodní tzv. „komunitní kruh“ byl učitelkami veden na různé kvalitativní úrovni. V jednom případě byl realizován formou prostého rozhovoru, v druhém případě měl charakter integrované aktivity s vtipnými pomůckami a „kouzelným kamínkem“ evokujícím přání a prožitky dětí. V tomto případě byly efektivněji stimulovány komunikativní dovednosti dětí. Navozená motivace dětí však nebyla bezprostředně využita, neboť následovala hromadně organizovaná svačina.

Pohybové činnosti byly provedeny v jednom případě formou krátké rozvíčky s pomůckami, v druhém dni formou rušné aktivity na překážkové dráze. Provázela je účinná motivace, dostatečný prostor pro pohyb dětí a podporující přístup učitelek.

Výtvarné a pracovní aktivity byly vhodně skupinově organizovány. I zde byla užitá promyšlená a účinná motivace, která plynule provazovala všechny řízené činnosti. Učitelkami dobře metodicky zvládnuté úkoly byly rozdílné obtížnosti a daly tak prostor k uspokojení všech dětí. Práce proto probíhala s chutí. Zaujetí dětí podpořilo také užití netradičních pomůcek a námětů. Při manipulaci s barvou byly děti vedeny k samostatnosti při volbě z barevné škály i při výměně vody a mytí štětců. Jejich činnost byla čistá a pečlivá. Při lepení učitelka někdy potlačovala spontaneitu dětí svými vlastními zásahy do výtvaru. Děti živě komunikovaly, ojediněle byla patrná verbální převaha učitelek. Prožitek dětí zvyšovaly prvky humoru a větší či menší míry fantazie. Pozitivem bylo rovněž zhodnocení a další využití dětských výrobků.

Řízené činnosti odpovídaly požadavkům soudobé předškolní pedagogiky, byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj včetně úrovně jejich jemné motoriky odpovídá věku dětí. Sebeobslužné dovednosti jsou rovněž v souladu s věkovými zvláštnostmi předškolního období. Stereotypní organizace však nedává dostatek prostoru pro plný rozvoj dětí v této oblasti. Děti jsou vedeny ke slušnosti a kulturním návykům, projevují ochotu pomoci druhým. Na vysoké úrovni jejich pěveckých a výtvarných dovedností je patrný zájem učitelek o tyto estetické aktivity. Fantazie a tvořivost je částečně podporována, u jedné z učitelek je dosud patrná přetrvávající orientace na realitu a výkonnou složku pedagogického procesu.

Zhodnocením úrovně všech sledovaných jevů, tedy přípravy, materiálních, personálních a psychohygienických podmínek, kvality organizace, metod a forem práce a úrovně motivace a hodnocení byla výchovně-vzdělávací činnost celkově hodnocena jako dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení odpovídají údajům uvedeným ve zřizovací listině školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydalo MŠMT dne 16. 1. 2002 s účinností od 1. 1. 2002 pod čj. 11 147/02-21
2. Zřizovací listina, vydala Obec Meclov dne 23. 10. 2001 s účinností od 1. 1. 2002 pod čj. 647/2001
3. Výkaz Škol (MŠMT) V 1-01 o mateřské škole ke dni 30. 9. 2003
4. Organizační schéma školy, Řád mateřské školy, Časový rozvrh dne – platné pro školní rok 2003/2004
5. Doklady o vzdělání pedagogických pracovníků mateřské školy
6. Pracovní náplň zaměstnanců, Povinnosti pedagogických pracovníků, vydala ředitelka základní školy dne 2. 9. 2002, platné pro školní rok 2003/2004
7. Rozvrh pracovní doby učitelek mateřské školy, Zodpovědnost učitelky za chod mateřské školy – platné pro školní rok 2003/2004
8. Rozhodnutí o zařazení do mateřské školy pro školní rok 2003/2004, Evidenční listy, Přehled docházky dětí ve školním roce 2003/2004
9. Plán kontrolní činnosti včetně zápisů od roku 2002, Zápisy z hospitační činnosti ředitelky základní školy od školního roku 2002/2003
10. Přehled dalšího vzdělávání učitelek mateřské školy od školního roku 2002/2003
11. Zápisy pedagogických rad od roku 2001
12. Výchovně-vzdělávací program mateřské školy platný pro školní rok 2003/2004
13. Přehled výchovné práce ve školním roce 2003/2004

ZÁVĚR

V oblasti personálních podmínek je vytvořeno dobré zázemí pro výchovně-vzdělávací činnost. Rezervy jsou v posílení hospitační činnosti a spolupráce zaměstnanců školy.

Minimální inovace vybavení mateřské školy vytváří pouze vyhovující materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti. Nepodnětné herní prostředí nepřispívá k účinné stimulaci dětí ke kvalitní hře.

V realizaci výchovně-vzdělávací činnosti je patrný zájem učitelek o inovační přístupy. Jsou ochotné se inspirovat literaturou či zkušenostmi z jiných škol. Netvoří však kompaktní tým, který denně diskutuje, společně plánuje a řeší různé varianty realizace daného tématu. Proto je opuštění tradičních postupů a prosazení modelu moderního předškolního zařízení obtížné. Výchovně-vzdělávací činnost mateřské školy byla realizována na dobré úrovni.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis ^{Razítko}
Vedoucí týmu	Mgr. Ivana Krýslová	Krýslová v. r.

V Plzni dne 6. října 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. 10. 2003

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Dobroslava Martínková Podpis

ředitelka Martínková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Plzeňský inspektorát, Částkova 78 326 00 Plzeň,. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Městský úřad Domažlice	5. listopadu 2003	d4-1463/03-5120
Obecní úřad Meclov	5. listopadu 2003	d4-1464/03-5120

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.